

Конгрес
Українських
Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави,
багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net

www.cun.org.ua

Спецвипуск. 14 жовтня 2016 року

ВІТАЄМО з Днем захисника України та святом Покрови Пресвятої Богородиці

**ДОРОГІ ДРУЗІ – ВОЇНИ УПА
ТА УСІ СЛАВНІ ЗАХИСНИКИ УКРАЇНИ!
ДОРОГИЙ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДЕ!**

Від імені Конгресу Українських Націоналістів щиро і сердечно вітаю Вас з одним із найвеличніших та найвагоміших свят української нації – християнським святом Покрови Пресвятої Богородиці, а також із 74-ою річницею створення Української Повстанської Армії та Днем українського козацтва! Важливо, що, починаючи з 2014 року, 14-ий день жовтня відзначається вже і на державному рівні як День захисника України. Це ми, українські патріоти, спонукали владу встановити державний статус цього свята.

З історії національно-визвольної боротьби ми знаємо, що український народ, маючи упродовж століть багато ворогів, завжди спирався лише на власні сили та на Божу підтримку. І тією поміччю саме і був завжди Покров Пречистої Диви Марії.

Саме із іменем Богородиці на вустах, звертаючись до неї з особливою молитвою про її заступництво у походах і священному бою за рідну землю, виймали шаблі козацькі полки, йшли в бій Січові Стрільці, воїни УНР та воїни Української Повстанської Армії. Із іменем Богородиці, під її Покровом, відчайдушно боронять Україну і українські відважні воїни сьогодні відвоюючи український Донбас від російських окупантів.

Героїчна історія ОУН УПА є величним прикладом жертвового служіння українському народу. З гаслом «Здобудеш

Українську Державу, або згинеш у боротьбі за неї», – вони впевнено йшли у бій, віддавали своє життя в ім'я Батьківщини, їхню боротьбу нарешті, визнала Українська держава. Кожен із нас відчуває гордість за приналежність до такого народу, який зродив Українську Повстанську Армію.

Наше священне завдання – продовжити справу звиятців і захистити Україну від російських окупантів. І нехай у цій святій справі заступиться за нас Пресвята Богородиця і нехай допоможе нам непереможний дух і нетлінні дороговкази Героїв ОУН-УПА.

У спільній ширій молитві нині просимо Божої підтримки у боротьбі з ворогами України.

...Радуйся, захисте від ворогів невидимих;
...Радуйся, подвижників силою непереможною;
...Радуйся, бо славу через Тебе ми зодягнулися;
...Радуйся, бо в Тобі запевнення нашої перемоги;
...Радуйся, бо через Тебе вороги згинуть.

(Із Акафісту до Богородиці)

Молоді, натхненні і жертвні звиятці нової української армії, наснажені безсмертними подвигами волелюбних предків, упевнено йдуть на захист рідної землі. Бо немає нічого величнішого і шляхетнішого, ніж стати в обороні рідної матері – України!

Слава Україні! Героям слава!

Степан БРАЦЮНЬ,
Голова Конгресу Українських Націоналістів

ДОРОГІ ПОБРАТИМИ –

**ВОЇНИ УКРАЇНСЬКОЇ
ПОВСТАНСЬКОЇ АРМІЇ,
УЧАСНИКИ НАЦІОНАЛЬНО-
ВИЗВОЛЬНОЇ
БОРотьБИ ОУН-УПА,
МАЙДАНУ
І ЗАХИСНИКИ УКРАЇНИ!**

**ДОРОГИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
НАРОДЕ!**

14 жовтня, на Покрову Пресвятої Богородиці, покровительку війська українського, відзначаємо 74-у річницю створення УПА та День захисника України. Головна Булава Всеукраїнського Братства ОУН-УПА вітає Вас із цим величним святом.

УПА завжди керувалась принципами християнської моралі, плекаючи в серці любов до Бога й України. Торжество національної справедливості відновлено і ОУН-УПА визнано воюючою стороною на державному рівні. Нині завдання кожного українця продовжити їхню справу за повне визволення, відстоювати честь і гідність. Вболіваючи за долю України, нова генерація борців переймає досвід Української Повстанської Армії. Тішимося здобутками і дякуємо патріотам, бійцям АТО, які зупиняють ворожий наступ.

Ми віримо, що слава звиятці і світло правди Божої приведуть до розвою Української державності, захистивши її від імперської загарбницької Московії на сході і по всій Україні. Будьмо мужніми, хоробрими, чесними, дисциплінованими і пильними. Єднаймося у зміцненні патріотичного духу та утвердженні громадянського суспільства.

Помолімося за всіх і всюди, хто поклав своє життя на вітар визволення України, і за тих, що в строю. Просімо в молитвах прозріння, миру і злагоди для всього українського народу.

Хай постане держава національної перемоги і справедливості! Цій меті присвятимо своє життя під Покровом Божої Матері.

**Вічна слава борцям
нескореної України!
Слава українській нації!
Слава Україні!**

За Головну Булаву Всеукраїнського
Братства ОУН-УПА
Богдан БОРОВИЧ, голова
Марія СОЛОДЧУК, секретар

ШАНОВНІ ДРУЗІ!

Редакція часопису Конгресу Українських Націоналістів «Нація і держава» звертається до читачів, українських патріотів із закликом передплатити наше видання на 2017 рік, активно підтримати його безперервний вихід.

Інформуємо, що в 2017 році газета і далі виходитиме один раз на місяць у форматі А3 на 16-ти шпальтах. Це дає можливість редакції готувати якісні аналітичні статті, матеріали з історії національно-визвольної боротьби, ідеологічні тексти, інтерв'ю, актуальні

репортажі із зони АТО, життя партії, які і дотепер були на шпальтах нашої газети. Досить сказати, що часопис читають не тільки в Україні, а і за її межами. В числі наших постійних авторів відомий письменник, експерт Центру дослідження Росії Сергій Борщевський, мовознавець Тарас Марусик, професор Володимир Сергійчук,

провідний журналіст, спеціаліст з питань енергетичної безпеки України Наталка Прудка, Голова Всесвітньої ліги українських політв'язнів Богдан Качор та інші.

Повідомляємо, що наступного року вартість видання з доставкою для розповсюдження на території України не змінюється і далі становитиме:

на 1 міс. – 10,80 грн;
на 3 міс. – 32,40 грн;
на 6 міс. – 64,80 грн;
на рік – 129,60 грн.

Запевняємо Вас, що в цей непростий для України час, редакція докладе усіх зусиль щоб нести до читача слово правди про наше минуле і сьогодення, формувати націоналістичний світогляд і самосвідомість українців, давати достойну відповідь недругам України і українців.

**НАШ ПЕРЕДПЛАТНИЙ
ІНДЕКС – 09715.**

Редакція газети «Нація і держава»

ПЕРЕДПЛАТІТЬ НА 2017 РІК ГАЗЕТУ «НАЦІЯ І ДЕРЖАВА»!

Пильнуй!

НАКЛЕПИ НЕОБХІДНО ЗУПИНИТИ

1. Президент Ізраїлю заявив, що українці вбивали євреїв.

Отже, українці повинні каятися, просити у євреїв пробачення і забути, що саме євреї заснували страшну комуно-більшовицьку імперію (їх там було понад 80%) і що саме євреї в особі шевця Кагановича та працівників спецслужб організували Голодомор 1932-33 років, що призвів до загибелі до 10 мільйонів українців.

2. Польський парламент прийняв резолюцію про геноцид поляків на Волині.

Отже, українці повинні каятися, просити пробачення і забути, що поляки протягом шести сотень літ творили і етноцид, і геноцид українського народу: знищили або ополячили українську шляхту, відібрали у селян землю і жорстоко їх експлуатували, заселили поляками українські землі, проводили жорстоку пацифікацію, внаслідок операції "Вісла" було ополячено (етноцид) майже мільйон українців.

3. Міністр ФРН Штайнмайер заявив, що Голокост почався в Бабиному Яру, а німецький суд визнав українця Івана Дем'янюка останнім нацистом.

Отже, українці повинні забути про злочини, які чинили нацисти на українських землях – аж до вивезення в "фатерлянд" української молоді і навіть українського чорнозему, а каятися, бо теперішні німці намагаються "повісити" на нас і нацизм, і Голокост.

4. Московська комуко-кагебешня причепила українцям жупел "нацистских пособников".

Отже, українці повинні забути, що саме Сталін з Гітлером після підписання пакту Молотова-Ріббентропа розпочали Другу світову війну, знищивши державу Польщу, що саме московські комуно-більшовики влаштували українцям Голодомор, що московські енкаведисти в 1939-41 роках вивезли в сибіри понад півтора мільйона галичан, а на початку війни у червні 1941 року жорстоко закатували десятки тисяч невинно ув'язнених українських патріотів та інтелігенції, а почуватися винними, що в Незалежній Україні є люди, які ще живають українську мову і схвалювати вторгнення москвитів у Крим і Донбас.

5. Починають в цьому ж напрямі підсудувати ніжками й інші наші сусіди...

Отже, виникає питання: «Агов, наші історики, політики, дипломати, урядовці, депутати, президенте, врешті-решт! За що ми вас годусьмо? Чому ви мовчите і тупенько ковтаєте наклеп за наклепом на наш народ?»

Василь ШПІЦЕР
03.10.2016
(Чит. стор. 3)

ВОЛОНТЕРСЬКІ ХРОНІКИ

Сила правдивого слова

Рік тому мешканці села на лінії зіткнення доймали командира взводу Нацгвардії: «Чого ви сюди прийшли? За олігархів воюєте? На чий гроші? Госдепа?» І доводили офіцеру, що в ДНР воюють всі наші, шахтарі, проти загарбників – «клятих бандер» і «америкосів». У селі, зрозуміло, працює виключно російське TV. Ні пресою українською, ні книжками, ні інтернетом тут раніш і не пахло. Тому командир на ввіреній йому території, щоби полегшити собі діалог із селянами, почав самотужки випускати рукописну «Gagarin's new», газету вулиці Гагарина (усі вуличні новини без цензури і без дозволу хунти). Писав сам тексти на аркушах А4, вкладав у файли і закріплював їх на допотопному, ще мабуть з часів Совдепії, стенді. Головна тема газети: хто з ким воює у т.зв. «громадянській війні» на Донбасі. Після перших випусків про полонених «укропами, які самі з собою воюють» бійців ДНР із мурманською і тамбовсько-саратівською пропискою, однодумців у Михайла побільшало. Директорка школи із

сусіднього села долучилась, передрукуюючи і тиражуючи на кількість хат Михайлів «самвидав». З лицьового боку з номера в номер висвітлюється тема «ихтамнет», а на звороті розповідається про християнські свята, вірші про любов до України і прогноз погоди на тиждень. Отримують місцеву пресу у кожному дворі раз на тиждень.

З Україною в серці

У вересні, коли почалися сильні обстріли, дітей з Мар'їнки вивезли у с.Георгіївку. Тут живуть і мар'їнські родини, в яких зруйновані будинки. Дивно, але ми потрапили у природно-питоме україномовне середовище. Заїхали до сільського клубу – там у кімнатах маленькі артисти готуються до концерту. По сходинах піднімаються старші люди. Виявляється, 2 жовтня до Дня людей похилого віку діти приготували для бабусів і дідусів подарунки: театральні сценки, пісні й танці.

І старші також виступали. Пані Катерина, наприклад, прочитала напам'ять з п'ять віршованих гуморесок. Питаю: «Чиї це вірші? П.Глазового?» «Та я, – каже – не знаю. З газет і журналів повірізала колись і вивчила.

Хочете, ще почитаю? Я їх сорок штук напам'ять знаю». «Нічого собі, – думаю, – мені б таку пам'ять». Катерині Семенівні нещодавно 85 років відзначили. Разом з іншими старшими жінками організувались у фольклорний гурт «Стежинка». І знаєте, що приємно? У них все просто і щиро. Не для галочки. У скруті, безгрошів'ї, із втратою майна, яке накопичували все життя, вони залишаються оптимістами.

Обіймаю бабусю, кажу їй: «Господи, як же ви ці нещастя переносите?» А вона мені: «Так, як і наша Україна весь час: встала – полягла, полягла – встала...»

Рубрику веде Ольга РІЗНИЧЕНКО

ПОКЛИК СУМЛІННЯ

Повернулися в рідне село...

Пам'ятник борцям за волю України відкритий у селі Кімната Кременецького району 25 вересня 2016 року

На 26-му році Незалежності України у селі Кімната, що на Кременеччині (південна Волинь) відкрито пам'ятник односельцям, які зі зброєю в руках боролись за волю України і її державність. Серед 80 прізвищ також і ті, хто були членами ОУН у легальній сітці, допомагали збройному підпіллію і заарештовані та репресовані комуністичним режимом у 1944–1952 роках.

Згадано також чотирьох юнаків – зв'язкових ОУН, серед яких і один з ініціаторів створення пам'ятника, краснавець Федір Грушицький.

Слід зазначити, що коли у Галичині такі пам'ятники були поставлені у селах і районних центрах ще на початку 1990-х років, то на Волині цей процес гальмувався і колишньою колгоспно-радянською номенклатурою, засилам у селах мережі московського патріархату, і нижчим рівнем національної свідомості та політичної активності населення в цілому.

На Кременеччині за понад два десятиліття поставлено ряд пам'ятних знаків на місцях загибелі повстанців та підпільників ОУН, але пам'ятник із списком односельців у селі Кімната поставлений вперше у районі. Отже, попереду ще багато роботи по відродженню історичної пам'яті для українців краю, поверненню загиблих героїв із невідомих могил і сибірських концтаборів у свої села вже незалежної України.

Сергій ЖИЖКО

Ініціатори створення пам'ятника (зліва направо): Лілія АНТОНЮК – голова Кременецького товариства «Просвіта», Федір ГРУШИЦЬКИЙ – автор книги про історію села, Сергій ЖИЖКО – публіцист

Учасники визвольних змагань та їхні родичі на відкритті пам'ятника

Наші корпункти

Вінниця
Дніпро
Донецьк
Запоріжжя
Івано-Франківськ
Кам'янське
Кропивницький
Київська обл.

Гусар Віталій
Фурман Анатолій
Олійник Марія
Тимчина Василь
Салига Роман
Чередниченко Олександр
Трищенко Віктор
Сахацький Олександр

(097) 371-12-71
(050) 695-83-48, (097) 243-71-72
(062) 337-23-48
(0612) 67-31-82
(0342) 3-11-35
(098) 242-54-87
(0522) 36-95-25
(04597) 4-92-93

Київ
Кривий Ріг
Луцьк
Львів
Миколаїв
Одеса
Полтава
Рівне
Севастополь

Шепетюк Юрій
Мельник Олександр
Максимович Олег
Данилиха Ігор
Салтиченко Михайло
Роговський Дмитро
Небилович Микола
Бідюк Юрій
Проценко Володимир

(044) 278-63-89, 279-68-34
(096) 298-19-56
(050) 132-00-42
(0322) 38-67-63
(067) 942-64-71
(063) 790-15-37
(096) 924-79-83
(050) 435-34-34
(0692) 48-79-46

Суми
Тернопіль
Харків
Херсон
Хмельницький
Черкаси
Чернівці
Чернігів

Друзь Віктор
Ткач Володимир
Дяків Богдан
Реуцький Іван
Бенюк Ніна
Савченко Максим
Лютик Віктор
Рябенко Валерій

(096) 485-67-37
(098) 711-05-50
(057) 716-02-18
(097) 285-32-96
(8096) 362-72-23
(067) 647-35-24
(050) 540-16-81, (097) 235-60-20
(04622) 4-38-81

Українська героїня – жертва Бабиного Яру

Промова ізраїльського президента Реувен Рівліна у Верховній Раді на 75-ті роковини трагедії в Бабиному Яру викликала справедливе обурення українців. Він дозволив собі не лише покласти частину вини за акт Голокосту на Організацію Українських Націоналістів, але й натякнути про причетність всього українського народу до цього злочину.

Що це? Темнота, зловна тупість чи ворожість???

Чому не згадав, що українців знищували у Бабиному Яру поруч з євреями. В тому числі й за те, що вони намагалися ховати євреїв від переслідування нацистською владою. Члени ОУН, бійці УПА, служителі УГКЦ неодноразово з ризиком для власного життя рятували представників єврейського народу, про що є багато свідчень і незаперечних доказів.

Невже не чув президент Ізраїлю хоча б про Олену Телігу, поетесу-націоналістку, про загибель якої в Бабиному Яру знають всі небайдужі до української історії люди.

Згадуючи трагедію Бабиного Яру, хотілося б розповісти про молоду, палку патріотку Наталію Винників, яка відважно боролася з німецькими окупантами і була розстріляна німцями там же, в Бабиному Яру.

НАТАЛІЯ ВИННИКІВ

Мужність і героїчна постава цієї Українки назавжди зафіксовані в архівних документах НКВД.

Народилася вона 2 лютого 1920 р. у Винниках біля Львова, навчалася у львівській гімназії ім. Кокорудзів, де очолювала юнацьку шкільну організацію ОУН, мала псевдо "Ада". Патріотична львівська молодь гуртувалася для боротьби проти поневолення польськими окупантами.

Відразу після закінчення гімназії Наталка Винників шостою вересня 1940 р. була заарештована радянськими "визволителями".

Коли на Західну Україну прийшли ті "визволителі", НКВД користувалося архівами польської поліції, звідки черпало інформацію про українських патріотів, неблагоннадійних для польської влади, і зразу ж визнавало їх і своїми ворогами. Адже прийшли не визволити, а поневолили місцевих українців.

У результаті органи НКВД у 1940 р. провели у Львові тотальні арешти української інтелігенції та ініціювали показовий політичний процес, що дістав назву "Процесу 59-ти" за кількістю підсудних.

Цей великий політичний процес відбувся 15-18 січня 1941 р. Тоді перед радянським судом постали 59 молодих українців, віком від 16 до 30 років, яких звинувачували в приналежності до Організації Українських Націоналістів та в антирадянській діяльності. Процес зробили показовим, бо сподівалися зламати, покарати одних і налякати всіх інших, хто мріяв про самостійну Україну. Натомість дістали яскраве свідчення високого, незламного українського патріотичного духу.

Всі учасники "Процесу 59-ти" сміливо й стійко заявляли про права українців на своїй землі. В офіційних документах написано: "Більшість засуджених як на попе-

редньому слідстві, так і на судовому засіданні не визнавали себе винними і не покаюлись, а навпаки – заявляли в суді, що вони були і залишаються непримиренними ворогами радянської влади і в майбутньому, якщо буде така можливість, за будь-яких умов будуть вести боротьбу проти радянської влади..."

У результаті процесу до смертної кари засуджено 42 осіб, в тому числі 11 дівчат, серед яких була і Наталя Винників.

Сторінки протоколу з допитів Наталі збереглися в архіві. Там, де мав стояти її підпис, дівчина записує "Декалог українського націоналіста" і додає: "На підставі Заповідей, я, провідник ОУН в школі № 5, моє псевдо – "Ада", не хочу розказувати слідству правди, не бажаю називати учасників організації, якими я керувала, не бажаю розказувати слідству про свою роботу в Організації Українських Націоналістів. Бажаю бути надалі вірною своїй організації, слідству я нічого більше не скажу, бо я хочу, щоб була Самостійна Україна. Остаюся на позиціях оунівської влади. Наталя Винників. Львів, 10.XI.1940 р."

Таку позицію займала під час слідства, незважаючи на катування.

Яскравим був її виступ на суді, де вона відважно заявила: "Я, будучи націоналісткою, яка б не була чужа держава, буду боротись за створення самостійної України! А раз тут совєтська влада, я свідомо боролась проти неї".

У результаті процесу до смертної кари засуджено 42 осіб, в

тому числі 11 дівчат, серед яких була і Наталя Винників.

Згодом Рішенням Колегії Верховного суду СРСР від 15 березня 1941 р. покарання деяким членам процесу було пом'якшене. Наталі Винників смертну кару замінили на 10 років концтаборів і 5 років позбавлення прав. Із Бригідок частину засуджених перевезли до бердичівської в'язниці.

З наближенням фронту в липні 1941 р., коли німці бомбардували Львів, енкаведисти, відступаючи, підпалили тюрму і закидали її гранатами. Наталя разом з групою в'язнів зуміла вибратися на волю, хоч небагатьом вдалося врятуватися.

Вибравшись з тюрми, Наталя Винників продовжує боротьбу в лавах ОУН, тепер уже проти німецьких окупантів. Із похідними групами ОУН українську патріотку направили на Східну Україну. Завданням похідних груп було організовувати населення східних регіонів на боротьбу з німцями, за самостійну Україну. І українські партизанські групи боролись проти німецьких окупантів не за Совєтський Союз, а з мрією про самостійну Україну!

9 лютого 1942 р. у Києві гестапо заарештувало Наталю Винників. Разом з іншими українськими патріотами її розстріляли в сумнозвісному Бабиному Яру. Їй тоді йшов 22-й рік.

Отак "шанували" українських патріотів і поляки, і совєти, і гітлерівці!

А тепер їх звинувачують гості з Ізраїлю...

Лідія КУПЧИК

ЦЕЛЛЕНБАУ: місце, де було ув'язнено Бандеру та Європу

Це місце – напевно, найбільший речовий доказ в суперечках про українську історію ХХ століття. Саме тут провів три роки свого життя провідник українських націоналістів, а також інші видатні представники народів, які боролись з нацизмом.

У Музеї Берлінської стіни є приголомшуюча своїм символізмом експозиція – два списки знищених у концтаборі Заксенгаузен. Тільки список ліворуч – умертвлені нацистами, а в списку праворуч – умертвлені комуністами. Обидва списки здаються безкінечними...

Це місце – напевно, найбільший речовий доказ в суперечках про українську історію ХХ століття. Певно, ніколи б не стало ним, якби не факт, що саме тут провів три роки свого життя Степан Бандера.

Людина, яку намагалися і намагаються звинувачувати у співпраці з нацизмом. Але переконливо звинуватити заважає факт – "колаборант Бандера" відсидів три роки у нацистському концтаборі. При тому, що середній термін життя в'язня концтабору становив 4 місяці. – напис на таблиці на бараці, де утримували найвідоміших бранців табору смерті

Одночасно – це символ ув'язненої Європи. Європи, як різноманіття, як компромісу, як вміння домовлятися наперекір самовпевненості неуків, певних передусім у володінні вищою істиною і у власному праві вирішувати, кому жити, а кому вмирати.

Мало де збиралося разом настільки різні люди, як у блоці Целленбау концтабору Заксенгаузен. Їх об'єднувало тільки одне – жоден з них не визнавав владної монополії на свободу думки.

У списку ув'язнених – діячі профспілкових рухів по всій Європі, колишній прем'єр-міністр Франції Поль Рейно, син

дослідника Арктики Одд Хансен, архієпископ польського Любліна Владислав Гураль, англійські пілоти, Маріан Ресевський – математик, який розшифрував код "Енігми".

Були тут і ті, хто просто представляв інший варіант тоталітаризму – радянський: син Сталіна Яків Джугашвілі, генерали Карбишев, Привалов, Бессонов.

Відвідуючи колишні концтабори на території Польщі, я звикла до того, що концтабір зазвичай розташовувався на віддалі від міста. Винятком є хіба Майданек – і то лише тому, що Люблін розрісся порівняно з часами війни.

Тим часом Заксенгаузен – у передмісті Берліна.

Добратися туди можна двома шляхами – або лінією 25 так званого "С-бану", або доїхати тим же "С-баном" на головний залізничний вокзал і звідти потягом у напрямку Ростока доїхати до Оранієнбурга, невеличкого містечка на північ від Берліна.

Помилитися з дорогою в колишній концтабір, а зараз музей неможливо – на кожному повороті – і це не метафора – стоять вказівники напрямку і віддалі до цього само-го Заксенгаузена.

Целленбау – це окреме царство. Відгороджене від світу і решти табору високим муром, одноповерхова будівля Т-подібної форми. На вікнах – дерев'яні щитки.

Двері пропускають у вузький коридор. Обабіч – два ряди дверей. Кожні двері ведуть у невеличку кімнатку, в яку ледве пробивається світло. З умеблювання – тільки лежак, прикритий грубим покривалом. Це покривало служило в'язневі ковдрою. Решта – голий простір кам'яного мішка. У кутку, щоправда, стояла т. зв. "параша".

"...а коли прийшли за мною, то вже не було кому вступитися за мене». Автор цієї відомої фрази, пастор Мартін Німьоллер, сидів у цій камері. Власною долею переконався у цінності байдужості і підтримки зла – у 1933 році він підтримав прихід нацистів до влади, але пізніше не стерпів втручання фюрера і нації у питання свободи совісті і церковного управління. За що і поплатився роками у Целленбау

У цьому "мішку" в'язні влітку задихалися від спеки, а взимку дубіли від морозу. Єдиний контакт зі зовнішнім світом – охоронці та роздавачі їжі. А ще – рідкісні і короткочасні прогулянки подвір'ям – дозволені не всім і не завжди.

Перебування в цих "мішках" було тим, що поєднувало людей різних національностей, професій, віку, політичних переконань.

З усієї Європи сюди звозили особливо важливих в'язнів і поміщали їх під нагляд Курта Еккаріуса – коменданта Целленбау, який підкорявся безпосередньо начальникові табору Антону Кайндлю.

І – українські націоналісти. Ярослав Стецько, Володимир Стахів і провідник ОУН Степан Бандера. Усі потрапили сюди в липні 1941 року – як покарання за проголошення Акту відновлення Української держави та відмову зректися цього акту.

Степан Бандера провів у "кам'яному мішку", без права прогулянок, три роки – аж до вересня 1944 року. Монотонність перебування порушували тільки дві речі –

регулярні вивезення в Берлін на допити-вмовляння та конспіративне спілкування зі співкамерниками.

Серед співрозмовників Провідника виявився головнокомандувач Армії Крайової Стефан Грот-Ровецький. Останній потрапив сюди після його арешту у Варшаві наприкінці червня 1943 року.

Спілкування почалося з того, що Володимир Стахів окликнув Ровець-

кого, якого вивели на прогулянку в двір. Ровецький, почувши рідну мову, озвався до незнайомця з-за дерев'яного щитка. Після того, як обоє представилися, Ровецький поцікавився, чи є серед ув'язнених Бандера. Виявилось, що так. Наступного дня Ровецький розмовляв уже з Бандерою.

Крім розмов, в'язні ділилися їжею та новинами зі світу. В обох випадках командир АК мав перевагу – як новоприбулий, він краще орієнтувався в останніх подіях.

Бандерівці змогли віддячити інакше – "Грот" мав хворий шлунок, а серед "української громади" Целленбау був лікар, Тома Лапичак. Він і допоміг хворому – консультації відбувалися через "гріпси", які вкладалися за щитки вікон під час прогулянок.

Бандера та Ровецький навіть планували спільну втечу, яка "зірвалася" в останній момент. Дружбу обірвала смерть "полковника Грота" – його розстріляли у серпні 1944 року. Після вибуху Варшавського повстання.

Побачене дає уявлення про антураж цього "міжнародного контакту". І заодно – про умови, яких, на думку нацистів та комуністів, заслуговували ті, хто "не вписувався" у "єдино вірну" картину світу.

Олеся ІСАЮК,
Національний музей –
меморіал «Тюрма на Лонцького»
Центр досліджень визвольного руху

Поліській Січі – 75

«...Ми ще поставим Жовто-Блакитний на самому Кремлі!»
(слова із пісні на урочистому мітингу)

15 вересня у древньому місті Овруч відбулася знакова, як на нинішні часи, подія. З нагоди 75-ої річниці створення у 1941 році партизанської республіки під назвою «Поліська Січ» в древлянському місті відбулися урочистості, родзинкою яких стало відкриття бронзового барельєфу засновнику і керівнику вільної від більшовицьких та інших окупантів республіки Тарасу Бульби-Боровцю. Барельєф логічно доповнив мармурову дошку, встановлену на приміщенні ще у 2008 році до 100-річчя з дня народження провідника національного руху опору. Під урочисте виконання державного гімну барельєф відкрив миський голова Олег Омельчук та відомий історик, дослідник руху опору на Поліссі, Сергій Стельникович. Відбулось його освячення предстоятелями українських церков Олевська. Символічно, що почесну варту

біля щойно відкритого барельєфу несли продовжувачі військової слави рідних дідів-прадідів сучасні захисники незалежності і соборності вже незалежної України – ветерани бойових дій із східного фронту новітньої війни з російськими загарбниками.

Невдовзі велика колона учасників урочистостей, а це крім місцевої патріотичної молоді, були і представники громадськості з Волинської, Рівненської, Житомирської областей та столиці України, урочисто з національними жовто-блакитними та партійними прапорами КУН(у), ОУН(д), ВО «Свобода», Української партії пройшла центром міста під звуки військових маршів у виконанні духового оркестру до пам'ятного знаку, встановленого на честь 70-річчя створення Олевської республіки «Поліська Січ». Тут відбувся мітинг, який відкрив вітальним патріотичним словом перший заступник голови Олевської райдержадміністрації Дмитро Лазаренко. У виступах голови Овруча Олега Омельчука, народного депутата Олега Тягнибока, депута-

тів Житомирської облради, істориків дослідників руху національного опору на Волині Сергія Стельниковича та Алли Куц (на жаль, не зміг прийхати на заході ще один відомий дослідник подій на Волині Іван Ольховський), керівника Житомирської «Просвіти» та нащадків керівників Олевської республіки прозвучала щира гордість за овіяних славою предків, які надихають нині в часи

важких випробувань на міцність нашої держави сучасних українських героїв. Прозвучали й слушні пропозиції про підняття рівня знань вітчизняної спільноти і особливо молоді про цю славу сторінку української історії та її героїв. Адже, як було слушно зауважено, що і проголошення Карпатської України у 1939-му, і проголошення Акту відновлення незалежності 30 червня 1941-го у Львові, і створення Олевської республіки «Поліська січ» у 1941-му – все це етапи національно-визвольного руху від іноземних загарбників, що стали предтечею відновлення Незалежності 24 серпня 1991 року, 25-річний ювілей якої ми святкуємо нині. І героїчна постать Т. Бульби-Боровця – організатора і діяльного керівника «Поліської Січі» – це, безумовно, невід'ємна частина історичного процесу постання української держави. Урочистості завершилися виступами мистецьких колективів та виконавців, які виконали ряд популярних повстанських та патріотичних пісень та оглядом оновленої експозиції в Олевському народному краєзнавчому музеї. Георгій ЛУК'ЯНЧУК

P.S.

В одному з чисел підпільної газети «Гайдамака» вміщено текст

промови Бульби-Боровця, у якій є рядки, що характеризують його ідейно-політичні погляди:

«...Ви визнаєте фашистську засаду безоглядної диктатури Вашої партії, а ми стояли на позиції кровної та духової єдності всього народу на засадах демократії, де всі мають рівні права і обов'язки. На цих засадах ми ще тоді знайшли площину для співпраці з багатьма націоналістами без того, щоб вони, або ми зрікались своїх поглядів. Ми стверджуємо світоглядну багатогранність серед українського народу й не бачимо потреби ліквідувати її штучними засобами штучної єдності, а вважаємо, що єдино правильна буде та концепція, яка, замість того, щоб розпалювати внутрішню міжусобицю за владу, змобілізує всі сили народу до боротьби насамперед з зовнішніми ворогами та підпорядкує її не тій чи тій партії, а маєстатові нації й держави.»

«...Влада в Україні належати-ме тому, хто її здобуває сам великою ідеєю і державно-національним чиним.

Вождь мусить панувати не багнетом і нагаєм над тілом свого народу, а тільки над його душею, своєю духовною силою. Влада без ідейного підйому – це мертва бовтанія.»

ПІД БЕРЕСТЕЧКОМ МОЛИЛИСЬ ЗА ДУШІ КОЗАКІВ

Члени Збаразької районної управи Братства ОУН-УПА взяли участь у заходах, які відбулись минулої неділі під Берестечком у селі Пляшева Рівненської області. Тут у національному історико-меморіальному заповіднику «Полі Берестецької битви» (відомий як «Козацькі могили») відбулось Патріарше Богослужіння та вселенська панахида у Свято-Георгіївській церкві за упокій душ загиблих українських козаків і новітніх українських героїв, які полягли за незалежність України на Сході країни, за участю Святішого Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета та духовенства Волинської, Рівненської спархій та сусідніх областей.

Так в музеї-заповіднику вшанували 365-у річницю битви під Берестечком, яка відбулась 18-30 червня 1651 р. між українським і польським військами.

– Вважаю, – відзначив голова РУ Братства ОУН-УПА Ярослав Брега, – що кожному українцю має побувати на цьому святому місці, помолитись у час вселенської панахиди за душі наших героїв. Цьогоріч мені запала в душу проповідь Глави Української Православної церкви Філарета, який наголошував на тому, що в Україні має бути єдина помісна православна церква. Якщо цьому перешкоджатиме церква Московського патріархату, то потрібно буде на рівні Верховної Ради визнати її як церкву держави-агресора, і тоді люди нехай роблять свій вибір – чи визнавати її, чи ні, чи ходити до таких храмів. А ще до глибини душі мене зворушили такі слова Патріарха: «Ми кожного року приходимо на Козацькі Могили, щоб помолитися за них з одного боку, а з іншого – надихнутися їхнім подвигом, бо вони не пожаліли себе та своє життя віддали за

православну віру. А зараз особливо, коли йде війна на Сході, на Донбасі, де російський агресор напав на миролюбну Україну. Тому подвиг козаків повинен надихати на такі ж подвиги. Якщо потрібно, життя можна віддати, бо існує вічне життя».

Мені також вдалось особисто поспілкуватись із Патріархом, подарувати йому диски із записами пісень у виконанні нашого хору Братства ОУН-УПА. Наша делегація також поклала квіти до підніжжя пам'ятника героям Берестецької битви, виконала кілька патріотичних пісень біля меморіалу, присвяченого козакам та селянам-повстанцям. Кошти на поїздку ми взяли із зібраного під час різдвяних колядувань.

Хотілось би, щоб кожен збаражанин побував тут, отримав великий заряд енергії, патріотизму. Тут є цілий комплекс об'єктів, які мають неповторну історію та атмосферу, яку не передати словами. Тут є Михайлівська церква XVII ст., в якій була Богдан Хмельницький, Іван Богун та інші козацькі полководці; є церква Св.Георгія Переможця, побудована на початку XX ст., розписана художником Іваном Іжакевичем. У нижньому ярусі церкви знаходиться саркофаг з козацькими кістками; є урочище Монастирищина – козацьке кладовище XVII ст.; урочище Гайок – місце бою трьох сотень козаків, які прикривали відхід війська; урочище Козакова Яма – місце загибелі останнього оборонця важливого рубежу; урочище Козацька Переправа – місце переправи козацького війська через річку Пляшківку – об'єкт багаторічних археологічних досліджень та багато іншого. Щороку традиційно у дев'яту п'ятницю після Великодня тут поминають загиблих козаків, які віддали життя за волю України. Це такий же незмінний ритуал, як і в Гурбах, де на третій день великодніх свят поминають бандерівців, що загинули у бою 22 квітня 1944 року. Такі дні ми маємо пам'ятати і передавати цю пам'ять наступним поколінням.

Ірина СИСКО

В УРОЧИЩІ «РОМАНОВА ДОЛИНА» ПОМ'ЯНУЛИ ПОВСТАНЦІВ

Пам'яті героїв визвольних змагань, вояків Української Повстанської Армії з сотні «Тур», які загинули в нерівному бою з карателями НКВД в урочищі «Романова долина» Монастирського району 21 вересня 1944 року, присвятили поминальну панахиду біля могили героїв представники громадськості, влади Монастирищини та мешканці навколишніх сіл Підгаєцького району.

У жалобних заходах взяли участь і наші земляки – учасники Збаразького народного аматорського хору Братства ОУН-УПА. Як розповів голова районної організації Братства ОУН-УПА Ярослав Брега, збаражани побували на цьому святому для кожного українця місці вперше – на запрошення Братства ОУН-УПА Монастирищини. Поминальну панахиду за душі загиблих героїв відправив о.Роман Бронецький. До громади з патріотичними промовами звернулися очільники Монастирищини – голова райдержадміністрації Степан Бойко, голова районної ради Володимир Данилюк, міський голова Андрій Старук (до слова, учасник АТО), голова районної організації товариства «Меморіал» Василь Головка, Ярослав Брега, який зокрема зазначив, що поховані тут юнаки. Однак герої не вмира-

ють. На їх крові виховане нове покоління, яке вишло на Майдан відстоювати європейський вибір України, а тепер захищає незалежність Вітчизни від зазіхань Росії.

Відомо, що в урочищі «Романова долина», яке ще називають Гутиськом, поховано 54 повстанці, серед них батько жителя Монастирського району Володимири Синевчик. Повстанець загинув, коли його дочці було всього півтора року. Жінка згадувала, що її родина та місцеві мешканці постійно доглядали могилу, а радянська влада намагалася знищити поховання, зрівняти його з землею. Пані Володимирі тишій, що пам'ять про місце останнього спочинку повстанців вдалося донести до нинішнього покоління. У 1995 році на могилі спорудили величний монумент.

З патріотичними піснями та віршами виступили народна хорова капела Монастирського районного палацу культури, вокалісти та читці поезії. Збаразький народний аматорський хор Братства ОУН-УПА присвятив героям визвольної боротьби низку повстанських пісень.

Курсанти Коропецького обласного ліцею-інтернату з посиленою військово-фізичною підготовкою, які несли почесну варту біля могили, зачитали присягу воїна Української Повстанської Армії, ключові слова якої – «Боротися за повне визволення всіх українських земель і українського народу від загарбників та здобути Українську Самостійну Соборну Державу» – лунають особливо актуально в умовах російсько-української війни, а порив добровольців-повстанців до боротьби за волю України такий же нездоланий, як патріотичне піднесення нинішніх захисників Вітчизни на її східних кордонах.

Оксана МОРГУН

Видавець Конгрес українських
Націоналістів
Засновник та шеф-редактор
Степан Брацюнь,
головний редактор – Марія Базелюк.
Редакційна колегія
Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001,
вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м. Київ;
тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36,
м. Київ, тел./факс 235-37-61

Регістраційне свідоцтво:
Серія КВ № 7970, видане Державним
комітетом інформаційної політики,
телебачення та радіомовлення України
08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: ФОП Брацюнь С.І.
Філія ГУ по м. Києву та Київській обл.
№ 10026/0195.
АТ «ОЩАДБАНК», МФО 322669
ЕДРПОУ 2305606776
№26003500849590(UAN)

Газету набрано і зверстано
у комп'ютерно-видавничому центрі
Конгресу українських Націоналістів.

Газету видруковано
у ТОВ «Інтерекспресдрук»
Замовлення №
Наклад 3 000 прим.
Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національного
товаровиробника. За достовірність реклами
редакція відповідальності не несе.
Відповідальність за достовірність фактів
несе автор. Редакція не завжди поділяє точку
зору автора. Редакція залишає за собою
право редагувати і скорочувати матеріали.
Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Листування лише на сторінках газети.